

Zelfbediening in Zierikzee. Discussievaardigheid met leerlingenjury's in het schoolonderzoek 6-VWO

1 januari 1987

Auteur: Jan van Seters

Volume: 18

Nummer: 5-6

Pagina's: 56-68

Documenten

- [moer_jrg18_043.pdf](#)

jan van seters zelfbediening in zierikzee discussievaardigheid met leerlingenjury s in het schoolonderzoek 6 vwo discussie de sectie nederlands moedertaalonderwijs van de rsg prof zeeman in zierikzee heeft sinds 1975 discussievaardigheid in het schoolonderzoek 6 vwo de discussies worden beoordeeld en becijferd door leerlingenjury s willem van paassen deed in 1983 verslag van de inrichting van dit schoolonderzoek intussen is de opzet van het schoolonderzoek veranderd evenals de manier waarop de leerlingenbeoordeling tot stand komt jan van seters beschrijft namens de sectie de huidige stand van zaken sometimes 1 think pm doing discussievaardig heid word t bepaald d oor leer not q uite so ve ry ba d a ll maste rs after all are lingenjury s zelfbediening dus just a tri fle mad in dit artikel beschrijf ik ons schoolonderzoek spreken luisteren in 6 vw o waarbij ik zoveel jan hanlo 2 mogelijk de ideeën en of praktische achter gronden voor onze keuzes aangeef achtereen de minister schrijft het duidelijk voor spreken volgens komen aan de orde het waarom van en luisteren moeten in het schoolonderzoek discussievaardigheid in het schoolonderzoek worden getoetst de manier waarop dat moet de inrichting en uitvoering van dit onderdeel gebeuren is niet voorgeschreven de keuze is de voorbereiding daarop en de beoordeling wat dat betreft ruim wie de didactische win door leerlingen kel van handleidingen en methodes bin nenstapt wordt allicht aan een toetsvorm ge holpen als je daarmee niet tevreden bent ga waarom discussievaardigheid je zelf zoeken zelfbediening dus twaalf jaar geleden is onze sectie3 daarop de vraag naar het waarom van discussievaardigheid overgestapt en dat bevalt ons wel we willen digheid in het schoolonderzoek kan kennelijk dat ook op onze leerlingen overdragen zelf niet helemaal retorisch zijn blijkens het onder keuzes maken en daarvoor verantwoordelijk zoek waarover ellie van der geest en

lenneke willen zijn schouw in dit nummer schrijven zijn de in die opvatting past ook het principe van leer spreekbeurt en het reproduceren van de in lingenbeoordeling het schoolonderzoekscijfer houd van een beluisterde tekst of discussie op 56 veel scholen nog steeds het middel om de middelen geeft na te denken over die interactie spreek en luistervaardigheid te toetsen een tie en zich daarin te oefenen de autonomiege flinke categorie ook toetst deze vaardigheden en dacht te vertaalen naar de vakinhoudelijke doelen tijdens een tentamen literatuur er blijken zelfs stelling van onze sectie luidt daarom ook scholen te zijn waar deze vaardigheden hele leerlingen worden achtereenvolgens nieuws maal niet in het schoolonderzoek zijn op genoegzaam naar zich bewust van en kritisch ten men ondanks de voorschriften daartoe in het aanzien van hun eigen taalgebruik en dat van een examenbesluit aan deren en beschikken over het inzicht en de tegenaldringhebben wij bezwaren het middelen om hun handelen te wijzigen als zij weglaten mag volgens ons vanzelfsprekend daar aanleiding toe zien en zij dat willen een niet spreek en luistervaardigheid zijn te behelmen ondervol maar in de praktijk is er meer te langrijk om ze in de totaalbeoordeling van een werken leerling buiten beschouwing te laten een ver voor onze lessen betekenen kritisch en als menging van doelstellingen in een schoolonzij dat willen ook dat we onze leerlingen onderzoek in casu kennis en inzicht in de literatuur voorbereiden op situaties waarin hun autonomie en spreken en luisteren vinden we niet eer mie niet wordt erkend we vinden echter dat lijkt tegenover een leerling zoiets niet in een toetsituatie past beter is op het oog passen de spreekbeurt en de het dan een complete communicatieve situatie luistertoets nog het best in het examen besluit te creëren waarin de partners een gelijkwaardig daarmee zouden ze ook een plaats in het ondig vertrekpunt hebben leerlingen en onderel der wij moeten hebben bij deze vormen rijst kaar dat is ook de manier waarop we de leer echter het bezwaar dat ze geen recht doen lingen hun mondelinge taalvaardigheid laten aan de opvatting dat spreken en luisteren als ontwerpen met de nadruk op laten door begrippen weliswaar onderscheiden worden middel van reflectie op interactieve taalgebruik maar in de praktijk slechts zelden gescheiden gebruikssituaties voorkomen het tweede argument voor onze keuze voor behalve dit taaltheoretische argument zien wij discussievaardigheid is zoals gezegd de con nog twee redenen om onze leerlingen te trajectualiserende functie van taalgebruik door nemen in gespreksvaardigheid de conceptualise te schrijven maar ook door met elkaar te praterende functie van taalgebruik waarover later ten over een onderwerp wordt het ordenen en het mens en maatschappijbeeld van vermogen van mensen versterkt leerlingen en waaruit we werken krijgen op die manier overzicht over hun kunnen ons prima vinden in het autonoom van een onderwerp zekomen tot inzicht mebegrip zoals griffioen dat ten grondslag in een probleem waardoor hun uiteindelijk legde aan zijn didactiek voor het moedertaal stelling name ten aanzien van dat onderwerp onderwijs 5 opvoeden tot autonomie stelt leer beter doordacht zal zijn lingen in staat zich te ontwikkelen tot iemand op voorwaarde dat moedertaal onderwijs er met een weloverwogen mening maatschappelijke over gaat en niet ergens over gaat lijkt dit vind ik van 1 cultureel dit vind ik kan discussievaardigheid onderwijs dus een mooi

spannend lelijk aan een kunstuiting en belangrijke bijdrage leveren aan de persoonlijk daarmee vooral persoonlijk leerlingen groeienheidsontwikkeling zowel met betrekking tot in het besef dat ze iemand zijn die gehoord het onderwerp waarover wordt gepraat als mag worden met betrekking tot het feit dat dat inderdaad daarnaast is er het sociale aspect autonomie zo werkt iets helder krijgen en door er met andere krijgt gestalte in relatie met en tot anderen over te praten elkaar ruimte gevend voor autonomie is pas waard evol als je haar kunt en helpen en de bijdrage ontwikkeling van een eigen afzetten tegen in de realiteit zetten naast die van gedachten gang iemand anders op zo'n werkelijkheid willen we onze leerlingen voorbereiden en staan voor je eigen autonomie en het recht op autonomie waarom discussievaardigheid van de andere erkennen ook in het schoolonderzoek heel vaak zal dat gebeuren door interactief mondeling taalgebruik dat stelt aan onder je moet toetsen wat je onderwijst bij discussies de eis dat je leerlingen de kans en de serievaardigheid worden we echter steeds 57 geconfronteerd met de vraag of er wel bena vo l gende beschrijving van het schoolonderzoek trouwbaar getoetst kan worden hoe para zoek zal blijken maken we gebruik van meer doxaal het ook mag klinken in vergelijking dert beoordelaars per leerling worden die be met als objectief bekend staande toetsvormen oordeelaars getraind in beoordelen en maken als de luistertoets is voor ons een discussie we gebruik van een analytisch beoordelings de beste toets schema als laatste zekerheid hebben we ingede twee basiseisen die aan een toets gesteld wordt dat de verschillende beoordelaars hun worden zijn betrouwbaarheid en validiteit beoorde len en aan elkaar toetsen in twee overlegsisprobleem is het evenwicht tussen die twee rondes een objectieve toets als de cito luistertoets garandeert een hoge meetbetrouwbaarheid maar is nauwelijks inhoudsvalide voor onder het schoolonderzoek wijs dat is gebaseerd op de hierboven geinrichting en inhoud noemde uitgangspunten de vrijheid voor de leerling is te klein voor een discussie zijn de de uitgangspunten zijn met het voorgaande waarderingen omgekeerd lagere meetbe globaal geschetst nu de vertaling daarvan trouwbaarheid hogere inhoudsvaliditeit naar de praktijk want in de klas moet het uit rijlaarsdam wsdorp lijken in dit dilemma eindelijk gebeuren wat daar gebeurt beschrijf allereerst te kiezen voor de meetbetrouwbaar ik hieronder eerst geef ik een overzicht van heid dit conflict maakt het in principe de te onderscheiden fasen daarna bespreek ik nauwelijks mogelijk om tot een inhoudsvalide ze afzonderlijk meting te komen e zij baseren deze uitspraak op het gegeven dat normaal functioneel onder inrichting wijs zich niet verdraagt met de standaardisatie die nodig is om de meetbetrouwbaarheid te voorbereiding verhogen en de stelling dat een onbetrouwba 6 blokuren re meting niet valide kan zijn een betrouwbare training in beoordeling wel andersom en dat stellen zij veel minder groepen samenstellen absoluut geldt natuurlijk hetzelfde een niet oriënteren op onderwerpen inhoudsvalide meting kan geen goede toets twee weken voor schoolonderzoeksdatum opleveren bij een goede toets gaat het om gesprek met docent meer dan alleen de nauwkeurigheid van de goedkeuren onderwerp meting bespreken van gesprekspunten net zo belangrijk is wat je meet wie het vo een week voor schoolonderzoeksdatum lumen van bijvoorbeeld een huis wil weten kan groep verstrekt schriftelijk voorinformatie

nog zo nauwkeurige meetlat hebben als hij over het discussieonderwerp aan de klas zich beperkt tot het opmeten van alleen het met de gesprekspunten voorraanzicht en op basis daarvan een uitspraak doet over het volume is dat een onbeschouwd schoolonderzoek trouwbare uitspraak we lopen dan liever een docent wijst voor elke deelnemer een jury keer om het huis heen en doen dan een aan een jury bestaat uit vier of vijf mede vaardbaar betrouwbare schatting maar wel leerlingen 5 min van het volume discussie 20 min zo is het voor ons ook met luisteren en spreke beoordelingsronde 1 de verschillende jury s ken een luistertoets bijvoorbeeld is een in on komen afzonderlijk bijeen bespreken de ze opvatting onaanvaardbare reductie van een door hen te beoordelen deelnemer en ko complexe communicatieve vaardigheid tot een men tot een cijfer voorstel 15 min bijna geheel cognitief vraag en antwoordspel beoordelingsronde ii docent met verslagge luisteren is meer dan horen en begrijpen wat ver van elke jury vaststellen van schoolon de ander zegt derzoekcijfer 15 min meedelen van cijfer en motivering daarvoor wij stellen validiteit boven betrouwbaarheid door de leerlingen dat betekent uiteraard niet dat we de meetbe betrouwbaarheid verwaarlozen zoals uit de hier 58 inhoud met leeftijdsgenoten overleg tijdens studie en werk bijvoorbeeld de opdracht die we aan de leerlingen verstrek een probleemoplossende discussie heeft het ken luidt als volgt het voeren van een infor bezwaar dat het risico er niet uit te komen mele meningvormende discussie in een groep door leerlingen als te bedreigend ervaren kan van vier deelnemers gedurende twintig minu worden een besluitvormende discussie is een ten er is geen gespreksleider vorm die de leerlingen zeker zullen tegenko deze opdracht omvat vijf elementen in de men als ze van school zijn ook daarin oefen eerste plaats het informele karakter van de nen we hen tijdens het werken in de klas die discussie dit vergroot de kans op gelijkwaardig discussies hebben echter betrekking op het digheid van de deelnemers onderling belangrijk werken zelf de voortgang van of de keuze ker voor ons is echter nog dat formalisering voor een thema bijvoorbeeld zodra daarvan van het gesprek versluitend kan werken op wordt afgeweken krijgt zo n discussie al gauw de natuurlijke mondelinge taalvaardigheid van een fictief karakter wat we in ieder geval de deelnemers voor een schoolonderzoek minder wenselijk het informele karakter van de discussie wordt vinden verder versterkt door het ontbreken van een het aantal deelnemers en de tijdsduur van gespreksleider van alle deelnemers wordt een twintig minuten worden bepaald door de mo gelijke inbreng verwacht met betrekking tot de gelijkheid voor iedere deelnemer zijn kunnen te taakfuncties in de discussie ieder is in gelijke tonen en de beoordeling praktisch haalbaar te mate verantwoordelijk voor de doelgerichtheid houden 8 meer dan vier deelnemers in dat en de structuur van het gesprek de helderheid tijdsbestek verhoogt de kans dat niet iedereen van de bijdragen de beurtwisseling enzo evenredig aan de beurt komt minder dan vier voort kan ervoor zorgen dat er te weinig impulsen als een leerling er blij van geeft ook dat tot interactie zijn waardoor het gesprek stil aspect van een gesprek te kunnen bewaken valt langer dan ongeveer twintig minuten kan en beïnvloeden gaan we ervan uit dat hij dat het gesprek niet duren omdat het zowel voor ook kan als gespreksleider we vinden name de deelnemers als voor de beoordelaars moei lijk wel dat een leerling die functie moet kun lijk blijkt die spann-

ingsboog verder op te rekken uitoefenen in het verleden hebben we ken ook uit praktische overwegingen hante dan ook wel gewerkt met een gespreksleider ren we de tijdslimiet vrij streng we streven het verhoogde de helderheid van de discussie naar het geheel af te ronden binnen een les sies al wil dat niet zeggen dat daarmee ook uur van vijftig minuten de tijd die na de discussie de prestaties van de deelnemers hoger waren cussie nog rest is nodig voor de jurybijeen in de praktijk blijkt het tweemaal beoordelen komsten omdat we die laatste niet aan een van iedere leerling eenmaal als gespreksleider strakke tijdslimiet hebben gebonden om geen en eenmaal als deelnemer echter een te grote beslissingen te forceren onder tijdsdruk loopt claim te leggen op de organisatie van het het in de praktijk vaak uit soms hebben we schoolonderzoek en het aantal beschikbare maar net genoeg aan een blokuur uren in een luxe klas van vierentwintig leerlingen kost het achttien uren extra wat re sulterde in avondzittingen die wel heel gezet voorbereiding lig konden zijn maar op den duur toch als vrij slopend ervaren werden en we zijn juist a in de voorbereiding moeten twee aspecten onderscheiden worden 1 het leren discussieren vanwege de conceptualiserende functie van 2 het leren beoordelen mondeling taalgebruik kiezen we voor een me ons onderwijs in mondelinge taalvaardigheid ningsvormende discussie de derde voorwaarde heeft van brugklas tot eindexamenjaar voor de uit de opdracht ook al omdat de leerlingen leerlingen vaak nogal ongemerkt plaats wer die vorm het meest hebben geoefend bij het kend aan een thema praten ze met elkaar werken aan thema s naar aanleiding van boe klassikaal soms vaker in groepen naar aanleiding verhalen poezie enzovoort dat doen we ding van een zakelijke tekst een boek een ge omdat de leerlingen na school regelmatig met dicht een stelling enzovoort daar leren ze deze vorm te maken zullen krijgen gesprekken volgens ons heel wat van ook al zien ze dat 59 zelf niet altijd direct inhoud van de trainingslessen maar ze kunnen er meer van leren als ze het zelf wel zien als ze zich bewust worden van in een introductieles worden achtereenvolgens wat ze doen we willen niet alleen dat ze behandeld de organisatie van het schoolonderzoek doen we willen ook dat ze daarover na denken derzoek de formele regels die van toepassing ken daarop reflecteren zijn bijvoorbeeld voor herkansing de precieze vaak bij ken leerlingen uit zichzelf moeizaam inrichting van een discussie zoals in de op tot reflectie te komen als docent moet je ze dracht wordt genoemd de manier waarop de uitnodigen in de keuze van het aspect van voorbereiding gedaan moet worden en het be mondelinge communicatie dat de docent aan lang van een goede inhoudelijke voorbereiding de orde stelt op zo'n moment zit de mogelijkheid van een discussie en uiteindelijk de opzet van heid een leerlijn te volgen zo beperken we de trainingslessen na een gesprek in een brugklas onze vragen daarna bekijken de leerling en een video tot werd er niet door elkaar gepraat kwam opname van een discussie zoals zij die moeten iedereen aan de beurt en hield iedereen zich voeren we vragen naar aanleiding van die vi aan het onderwerp in hogere jaren komen deo aanvanke lijk zo open mogelijk uitspraak en meer abstracte begrippen als luisterhouding en oordelen over de deelnemers aan die discussie verbale signalen en dergelijke aan de orde cussie waarbij de leerling en hun uitspraken grifioen onderscheidt in het reflectieprocesses zoveel mogelijk moeten ondersteunen

met ver drie aspecten opmerken verwoord en en wijzingen naar wat ze gezien en gehoord heb waarden 9 b ehalve over hun eigen mondelin ben doel van dit gesprek is het activeren van de taalvaardigheid leren leerlingen op die ma aan wezige voorkennis niet ook iets over het beoordelen daarvan waar kun moet je op letten hoe zeg je dat en in de volgende twee lessen wordt ingegaan op als het over iemand anders gaat hoe vertel je de taken en functies van deelnemers aan een dat die ander hoe geef je gerichte feedback discussie hier onderscheiden we taak en pro in het begin van 6 v w o begint de meer explicitesfuncties onder taakfuncties worden die ciete voorbereiding op het schoolonderzoek in activiteiten verstaan die erop gericht zijn het een zestal blokken 10 doel hiervan is voorna doel van de discussie te bereiken gerichte melijk de gerichte training in beoordeling be vraagstelling verheldering van het onderwerp oordelaars moeten weten door welke factoren inhoudelijk adequaat reageren op andere deel ze beïnvloed kunnen worden en natuurlijk nemers zijn activiteiten die daaronder vallen wat ze moeten beoordelen van de aspecten met procesfuncties bedoelen we gedrag dat van mondelinge taalvaardigheid die in het erop gericht is een goede sfeer te bereiken voorafgaande onder w ijs meer of minder impli het betuigen van instemming verbaal en non ciet zijn behandeld wordt nog eens precies verbaal ontspannende opmerkingen aandacht omschreven wat daaronder verstaan wordt tig luisteren tegenstellingen tot elkaar probe hoe benoem je welk gedrag en hoe waar d eer ren te brengen bereid zijn naar anderen te je dat luisteren enzovoort deze explicitering van de criteria is in de een nadere invulling van deze functies wordt eerste plaats noodzakelijk om de beoordelaars gegeven als we praten over soorten luisteren op dezelfde lijn te brengen daarnaast vormen en typen sprekers met betrekking tot luisteren deze lessen een herhaling van w at de leerlin benadrukken we vooral dat dat een activiteit gen in d e voorafgaande jaren geleerd k unnen is waarbij ook en vooral psychologische facto hebben een stoomcursus die alleen andersom ren een rol spelen als kenmerken van een is opgezet dan de leerlingen gewend zijn is goede luisterhouding noemen we niet het eerst zo dat de leerlingen vanuit hun ei selectief luisten het geven van non verbale gen talig handelen naar een meta positie wor signalen en vooral empatisch luisteren vanuit den gebracht in d eze trainingsperiode begin de gedachtenwereld van de spreker nen we op meta niveau d e theorie wor d t dan sprekers worden ingedeeld aan de hand van toegepast als het beoordelen geoefend w ordt het model dat timothy leary ontwierp om in daarnaast merken we dat leerlingen die theorie termenselijke relaties te beschrijven met de ook betrekken op hun eigen mondeling taalge waarschuwing dat dergelijke modellen altijd drag en dat op die manier verbeteren voorzichtig gebruikt moeten worden willen w e 60 leerlin g en m et behulp va n d it m odel in zicht ge gesprek te monopoliseren dan is dat uitste ven in mogelijk e oorza ken van sprekersgedrag kend volgens ons hij geeft er dan blijk van hoe komt het dat iemand w revel op wekt bij begrepen te hebben dat zo n gesprek geen voorbeeld waarom hoor je sommige d eelne wedstrijd is die gewonnen moet worden mers nau welij ks en vervolgens vooral hoe leerlingen bepalen binnen zekere grenzen zelf kun je zo iemand het best b enaderen om toch het discussie onderwerp niet alleen vanuit de tot resultaat te k omen ten slotte oo k w at principiële keuzevrijheid maar ook omdat ge

voor spreker ben je zelf en zie je aanleiding in om bleken is dat prestaties sterk afhankelijk zijn dat te veranderen van het onderwerp 15 de grenzen die we stellen als afsluiting van dit deel wordt een rollen zijn in de eerste plaats dat het een spel 1 2 uitgevoerd waarbij via een observatie minstens enigszins controversieel onderwerp opdracht de genoemde begrippen praktisch ge moet zijn met het oog op een levendige discussie wordt verder adviseren we dringend een onderwerp te kiezen dat voor de leerlingen zelf en deze theorie over mondeling taalgebruik een beetje dicht bij huis ligt hoe boeiend de besteden we aandacht aan het beoordelen en ver van men bed show op tv ook mag zijn in de voornaamste problemen die daarbij een rol de klas werkt dat toch anders kies iets dat je spelen eigen positie raakt is dus ons advies al wa als eerste het streven naar objectiviteit en de ken we wel voor een te nauwe interpretatie onhaalbaarheid daarvan we praten over facto daarvan het moet niet te triviaal worden ren die oorzaak kunnen zijn van die onhaal leerlingen hebben soms de neiging zich te baarheid halo effecten sequentie effect onttrekken aan vraagstukken met de opmer normverschuiving significans effect en king daar denk ik nooit over na onze op contaminatie effecten 13 vattin g is dan dat dat hoog tijd wordt mis de twee a drie lessen daarna worden gebruikt schien zijn we daarin wel heel dwingend maar voor oefening in het beoordelen proefdiscussie dan hebben we toch iets van lieve jongens worden bekeken en besproken waarna geen mening is geen doodzonde maar pas als ook de beoordeling en de manier waarop die je weet wat de keuzes zijn 1 8 tot stand gekomen is onderwerpen van reflectie tussen deze twee uitersten kiezen leerlingen tie zijn onderwerpen als dienstplicht voor vrouwen recreatie op de kop van schouwen seksuele voorlichting op school en tot oktober het schoolonderzoek de praktijk ber 86 oosterscheldewerken tijdens oriënterende gesprekken over mogelijke onderwerpen aanlopen blijken veel leerlingen iets geschikts te kunnen vinden al hebben ze wel vaak een de voorbereiding op het eigenlijke schoolon klein duwtje in de vorm van een suggestie onderzoek begint met het kiezen van een dig voor leerlingen die zelf echt niets kunnen discussie onderwerpen of het samensstellen en bedenken hebben we een aantal algemene onderwerpen op beide punten gaan we uit onderwerpen als bewapening kernenergie van keuzevrijheid voor de leerling de volgende milieuvervuiling enzovoort waaruit ze een van die keuzes verschilt sommige groepen aspect kunnen kiezen voor hun discussie ontstaan op grond van gemeenschappelijke in als een groep eenmaal een onderwerp heeft teresse anderen hebben elkaar al eerder ge vastgesteld begint het verzamelen van informatie en zoeken dan samen een onderwerpmatie artikelen de knipselmappen aktuele in in het laatste geval wordt wel het gevaar geformatie uit de ob zijn bijzonder handzaam signaleerd dat leerlingen in een discussie onder boeken tv programma s een vraaggesprek hun kunnen presteren ze zijn bang te excelleren met een deskundige elke manier is goed ge ren en daarmee hun vrienden te verliezen richt spreken zoals we ook gericht schrijven het is hierbij echter de vraag wat wordt ver hebben staan onder hun kunnen als dit betekent dat in deze verzamelfase is het nuttig leerlingen een deel nemer rekening houdt met een minder erop te wijzen dat ze behalve voor een aantal vlotte prater zich inhoudt om ook die ander basisgegevens het best afzonderlijk naar informatie aan het wo-

ord te laten in plaats van het matie kunnen zoeken dan zijn tijdens het 61 gesprek verschillende invalshoeken te ver een korte samenvatting en een inleiding en de opwachten wat de levendigheid ten goede merking op het volgen de gesprekspunt te verwijst komt voor de toehoorders duidelijk is dat het eerste twee weken voor de schoolonderzoeksdatum punt is afgesloten heeft de groep een gesprek met de docent het zoeken naar structuur is een van de meest waarin ze het onderwerp toelicht en ter goed voor komende problemen die leerlingen hebben keuring voorlegt dit gesprek is allereerst inge dat hangt samen met een zich te vaak verlieft bouwde als procesbewaking leerlingen kunnen zien in bijzaak en leerling en blijken zich tijdens zo niet te laat met hun voorbereiding beginnen gesprek moeilijk te kunnen beperken in op die dag moeten ze minstens een glo het aantal bomen waardoor het zicht op het baal overzicht van hun onderwerp hebben en bos nog wel eens verloren dreigt te gaan een daarin de belangrijkste vragen herkennen oplossing die we daarvoor hebben gehanteerd een week voor de schoolonderzoeksdatum is een docent als technisch voorzitter te laten verstrekt de groep aan de klas een korte fungeren het grote nadeel daarvan was een schriftelijke inleiding probleemschets van haar ter dat de gesprekken trechtervormig wer onderwerp deze kan zelf geschreven zijn den alle deelnemers gingen zich steeds meer maar het overnemen van een inleidend artikel tot alleen de docent richten is ook toegestaan het gaat erom dat de bevestiging staan tegenover de discussies met beoordelaars een beeld krijgen van het gespreksvenstande problem en ook genoeg discussies onderwerp een van de eisen die aan beoorde die een zinvolle en vaak leerzame uitwisseling plaats gesteld worden is dat ze competent zijn van gedachten en meningen zijn op het gebied waarover wordt gepraat of geschreven dit informatiestencil is daar een te de beoordeling ontmoeting aan al is dat dan ook beperkt het zou te arbeidsintensief zijn als elke leerling tijdens de discussie wordt elke deelnemer gevoor elke discussie materiaal zou moeten verobseerveerd door een jury van vier of vijf klaszamen genoten de grootte van de jury is afhankelijk bevat het stencil drie a vier gesprekslijken van het aantal leerlingen ieder een beoorpunten in de vorm van vragen of stellingen deelt mee ook deze helpen de beoordelaar bij het voordere jury s worden door de docent samen bereiden niet alleen inhoudelijk ze geven glo gesteld omdat dat niet geheel willekeurig mag baal de structuur van het gesprek aan waar gebeuren op grond van literatuurstudie noemt door dat voor de beoordelaars gemakkelijker te rijlaarsdam drie factoren die collega beoorde volgen is ling negatief kunnen beïnvloeden vriend scha psrelaties beïnvloeden de oordelen al is de discussie dit ge deeltelijk te ondervangen als in plaats van een algemene indruk een cijfer moet worden de discussie zelf verloopt niet volgens een den gegeven op basis van vooraf vastgestelde vast patroon een van de deelnemers opent criteria daarnaast blijkt uit zijn onderzoek dat met het noemen van het eerste gesprekspunt de sekse van zowel beoordelaars als beoordeeft daarover kort zijn mening en vraagt reactie de invloed heeft op de waardering jon tie van de anderen daarna is het aan de deelgenen meisjes kennen aan jongens een ho nemers soms blijft het zo stroef en gefor gere score toe dan aan meisjes verder blijken ceerd als het begin nu eenmaal is als leerling meisjes van meisjes minder p

ositief commenten geen overzicht hebben over hun onderwerpen en krijgen dan van jongens ook de aardwerper weten ze de verschillende aspecten niet van de feedback verschilt bij jongens en meisjes met elkaar te verbinden waardoor een in stukjes de laatste variabele die van invloed kan zijn gehakte discussie volgt men legt het ei zijn op de beoordeling is het zogenaamde ten aanzien van het eerste punt vervolgens is image building hieronder verstaat men dat het even belemmerend stil en min of meer ten een beoordeelaar een negatief oordeel geeft einde raad gooit iemand het volgende punt op om op die manier zelf een goed eindruk te maken vaak wordt dit ook veroorzaakt door onken hetzij op de docent hetzij op zijn klasgeveiligheid leerlingen durven dan juist niet het noten om met dat strengere oordeel te bewijzen in het gesprek te zetten door bijvoorbeeld dat hij beter is dan die klasgenoten dit proces is onafhankelijk van het al of niet jury zijn diepgang helderheid en structuur bestaan van negatieve relaties tussen beoordeelde discussie abstractieniveau enzovoort later en beoordeelde later komt deze waarde van de discussie om deze halo en contaminatie effecten tegen als geheel nog een keer terug als in de tweede te gaan bij collega beoordeling moeten de jurybeoordeling sronde een gemeenschappelijk ry dus minstens aan de volgende eisen volreferentiepunt nodig is om de oordelen van de docent te moeten gemengd zijn qua seksen ze verschillen de jury's met elkaar te vergelijken en moeten werken volgens vooraf vastgestelde methoden op die vergelijkbaar stelt elke jury criteria en de beoordeelaars moeten niet zelf ook een volgorde vast ten aanzien van de ook beoordeeld worden het best lijkt het de deelnemers wie was de beste enzovoort jury's hun werk in afwezigheid van de docent te laten doen dan komt de door de betreffende jury geob behalve de verdeling van de leerlingen over de serveerde deelnemer aan de beurt ieder jurylid vier jury's wijst de docent ook een voorzitter noteert voor zichzelf een cijfer om te voorkeuren voor elke jury omdat deze in de tweede men dat iemand zich direct al te veel laat lei beoordelingsronde zijn hele jury vertegenwoordigen door de grootste schreeuw van het gedigt zal de docent hier in ieder geval moeten zelschap daarna geeft ieder jurylid afzonderlijk letten op vriendschapsrelaties die de weergave zijn oordeel over de deelnemer aan de hand van het juryoordeel zouden kunnen beïnvloeden van zijn aantekeningen hij probeert hier bij zo den veel mogelijk te verwijzen naar concrete voorbeelden uit de discussie uit reacties en tijdens de discussie maken de beoordeelaars tegen voorbeelden van andere juryleden en kan aantekeningen van wat ze waarnemen omdat dan nuancering van dat oordeel volgen iedere beoordeelaar slechts een deelnemer de laatste fase van deze eerste beoordeelings hoeft te observeren en hij de zekerheid heeft ronde is de bespreking van de deelnemer aan dat dat door nog drie of vier beoordeelaars de hand van het beoordeelingsmodel dit is wordt gedaan is de beoordelingstaak niet te voornamelijk bedoeld om de juryleden en een gezwaarder ieder jurylid heeft zo blijkt in de praktijk gemeenschappelijk begrippenapparaat te geven tijd genoeg tijd om zodanig aantekeningen te aan de hand waarvan de individuele oordelen maken dat hij achteraf een redelijk beeld van vergeleken kunnen worden de juryleden kunnen de betreffende deelnemer kan samenstellen en zo nagaan of er inderdaad overeenstemming de aantekeningen hebben vanzelfsprekend bevestiging is over wat er

beoordeeld wordt op de trekking op de afgesproken criteria deze zijn danks het kunstmatige van het opsplitsen van opgenomen in een beoordelingsmodel zie bij mondelinge taalvaardigheid in verschillende lagen de aantekeningen hoeven echter niet al aspecten vinden we in navolging van rijlaars in die termen gesteld te zijn we hopen hierdamest de gevaar van een optredend mee te bereiken dat het gesprek na afloop in significant effect te groot bij een globale beoordeeling door de jury in eerste instantie wat vrijer zal verdeling 18 daarnaast komt het gebruik van het pen zodat ieder jurylid de kans krijgt zijn beoordeelingsmodel tegemoet aan de wens de vindingen op tafel te brengen invloed van vriendschapsrelaties te verkleinen het beoordelingsmodel mag niet worden geïntermedieerd na de discussie komen de vier juryleden teprateerd als een nauwkeurige objectieve rijen afzonderlijk bij elkaar om hun deelnemerschaal daarvoor blijft het ondanks de indeling te bespreken allereerst echter wordt de discussie in een aantal categorieën nog te globaal discussie als geheel gewaardeerd met goed meer gedetailleerde modellen eventueel met voldoende matig onvoldoende we hebben uitgebreide scoringsvoorschriften hebben echter deze stap ingevoegd om het effect van tenzij als nadeel dat de hanteerbaarheid omgevoerde normverschuiving te voorkomen een redelijk evenredig is aan de betrouwbaarheid en de leerling zal in een slechte discussie anders objectiviteit in een onderzoekssituatie is dat beoordeeld worden dan in een heel goede discussie geen bezwaar in de klas wel discussie de criteria voor deze waardering van de discussie uiteindelijk wordt een cijfer vastgesteld waar discussie als geheel zijn nog niet vastgelegd in bij gestreefd wordt naar consensus het cijfer het beoordelingsmodel aanwijzingen voor de kent na deze eerste ronde een marge van een 63 half punt deze marge is van belang voor de heeft gegeven hierdoor willen we voorkomen tweede ronde dat deelnemers aan een discussie op verschillende gronden beoordeeld worden in die tweede ronde komen de voorzitters van als alle deelnemers op die manier zijn behandelde juryleden bijeen met de docent om de definitie deeld geeft iedere voorzitter de volgorde zoals de cijfers vast te stellen de bedoeling is en in die door zijn jury is vastgesteld en het cijfer de praktijk gebeurt dat ook bijna altijd dat die voorstel voor zijn deelnemer definitieve cijfers op grond van consensus hierbij heeft hij zoals vermeld een marge van worden vastgesteld soms komt het voor dat een half punt in de praktijk doet zich namelijk de docent een duidelijk ander oordeel heeft soms de volgende situatie voor dan de leerlingen dan geldt de verdeling 50 groep a zegt 50 als cijfer komt er dan het gemiddelde onze deelnemer a krijgt een zeven van het leerlingencijfer en het cijfer van de deelnemer b was wel beter docent groep b zegt de gang van zaken tijdens deze tweede ronde onze deelnemer b was de beste van de vier is dezelfde als tijdens de eerste eerst wordt onze deelnemer b krijgt een zeven de gehele discussie besproken en gewaardeerd de uitkomst zal in zo'n geval liggen op een deerd om te zien of wat dat betreft over 68 voor deelnemer a en een 72 voor deelnemer b eenstemming bestaat als dat niet het geval mer b absoluut gezien voor beide deelnemers is kan dat worden meegenomen als de beoordeeling marginaal verschil maar de ervaring leert delingen per deelnemer met elkaar worden dat voor leerlingen elk tiende van een punt bevergeleken langrijk is belangrijk genoeg om ruzie over te daarna wordt per deelnemer verslag gedaan krijgen zelfs als het niet om het eigen cijfer van het juryge-

spreek uit de eerste ronde zowel gaat daarnaast is er tussen de deelnemers a aan de hand van de observaties die daar de re en b een verschil ontstaan van bijna een half vue zijn gepasseerd als aan de hand van het punt dat blijkt voor iedereen dan reeel te zijn beoordelingsmodel ook de docent geeft zijn gezien het globale oordeel dat iedereen toch in oordeel bij voorkeur pas na de leerlingen om zijn hoofd heeft beïnvloeding te voorkomen als een docent een dergelijk verschil kan een aantal oorzaken echter het vermoeden heeft dat de beoordeling hebben die allemaal onder de bekende beoor meer of minder aanzienlijk zal afwijken van de delingsproblemen vallen een verschil in beoor norm door welke oorzaak dan ook komt het deling van de discussie als geheel bijvoorbeeld ook voor dat hij begint met zijn oordeel het beeld of een iets andere interpretatie van de achteraf proberen te corrigeren van een oor cijferschaal door een van de jury s of een toe deel dat volgens de docent niet in over vallige samenstelling van een jury met alleen eenstemming is met wat er verwacht mag maar strenge beoordelaars worden is erg moeilijk en levert grote prakti als het verschil groter is dan een half punt sche problemen op leerlingen hebben dan al wordt de toegestane marge overschreden de gauw de neiging op hun strepen te gaan docent kan op dat moment nog niet ingrij staan maar die van de docent niet te erken pen hij zou daarmee in een te vroeg stadium nen de rechtmatigheid van deze inbreuk op de verantwoordelijkheid van de leerlingenjury s het principe dat leerlingen een cijfer geven is afnemen in plaats daarvan wordt de vaststel in grote mate afhankelijk van de integriteit van ling van het cijfer verdaagd naar een later de docent hij zal heel nauwkeurig moeten af tijdstip nadat de afwijkende jury opnieuw wegen waar dit principe niet meer opweegt te bijeen geweest is om op basis van de nieuwe gen zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van gegevens haar oordeel te heroverwegen het de individuele leerling liefst gebeurt dat nog diezelfde dag bijvoorbeeld naast zijn rol als beoordelaar heeft de docent beeld in een pauze om de versheid van de tijdens de tweede beoordelingsronde de taak waarnemingen niet teveel aan te tasten van gespreksleider hij stimuleert de voorzit het probleem ontstaat als die jury bij haar oors van de jury s hun opmerkingen te illustre deel blijft hoezeer het ook indruist tegen het ren en uitspraken te beargumenteren zodat systeem van leerlingenbeoordeling om niet een zo goed mogelijk beeld ontstaat van de eindeloos aan de gang te blijven zal de docent gronden waarop zijn jury een bepaald cijfer dan de beslissing moeten nemen we vinden 64 d a t d at pas in h et uit e rs te g eva l mag e n d e i n t e g e n s t e l l i n g t o t d e l a a t m a a r w a a i e n d o c e n t z a l z i j n b e s l i s s i n g t e g e n o v e r d e d e e l n e h o u d i n g a l s d e d o c e n t e r n i e t b i j i s v e r d e r i s m e r s e n d e k l a s m o e t e n v e r a n t w o o r d e n u i t h e t i n g e v a l v a n i m a g e b u i l d i n g p r e t t i g e r o m p r i n c i p e m a a r o o k o m t e v o o r k o m e n d a t l e e r t e g e n e e n j u r y l i d t e z e g g e n d a t h i j w e l w a t l i n g e n h e t g e v o e l k r i j g e n g e w a n t r o u w d t e w o r m i n d e r s t r e n g m a g z i j n d a n i n h e t a n d e r e g e v a l d e n e n d u s e i g e n l i j k v o o r n i k s b e z i g t e z i j n d a t h i j e r z i c h t e m a k k e l i j k v a n a f m a a k t g e l u k k i g k o m t d i t n i e t v a a k v o o r w a n t w e d e b e l a n g r i j k s t e v r a a g d i e w e l l i c h t o p k o m t i s v i n d e n h e t j a m m e r a l s h e t z o m o e t m a a r v o o r w a a r s c h i n l i j k m a a r k u n n e n z e d a t w e l o u d e r s s c h o o l l e i d i n g e n i n s p e c t i e b l i j f t d e l e w e l l e e r l i n g e n k u n n e n d a t i n h e t o v e r g r o t e r a a r t o c h d e e i n d v e r a n t w o o r d i n g d r a g e n v o o r d e e l v a n d e d i s c u s s i e s k u n n e n w i j o n s v e r e n i d e c i j f e r s w e z i j n o o k

w at huiverig om die g en met de manier w aarop ze beoordeeld worden verantwoord-
ing totaal uit handen te geven den verder hebben we tijdens een naschoot wat dan te
doen met een groep die gesprekend bijeenkomt waartop we onze opzet
etpreisen blyft van elk inzicht in mondeling en gemerkt dat de
observaties en communicatie zo'n groep discussieert waarschijnlijk oordelen van onze
leerlingen overeenstemmen lijkt niet alleen heel matig de reflectie daarop met die
van docenten die dezelfde discussie en daarmee het oordeel erover zullen zich
ook op video zagen het enige opvallende verschil slechts verdagen met dat van
een leraar vanuit was dat de docenten vaak hogere cijfers zijn verantwoordelij-
kheid te geven zijn vak gaven we behouden ons dan ook het recht voor in leer-
lingen kunnen het dus mits ze op hun bevestiging rijpen als we het gevoel hebben dat
er al oordelingstaak worden voorbereid daarnaast dan niet opzettelijk fluctuaties
ontstaan worden ze geholpen door onze opzet met in feite is dit een van de
grootste problemen twee rondes waarin juryleden hun oordeel aan bij deze mani-
er van beoordelen het succes is elkaar toetsen door erover te praten treden ontzet-
tend afhankelijk van de motivatie en in eventuele beoordelingseffecten aan het
licht zetten de integriteit van de leerlingen welke de beoordelaars worden zich
nog eens extra maatregelen je ook neemt tegen mensen die bewust van de g
ronden waartop ze tot een cijfer bewust de boel willen saboteren of zich aanfer-
gekomen zijn en moeten daarvan in feite hun taak onttrekken is geen kruid ge-
wassen rekenschap geven aan de andere juryleden en niemand zal wel hardop dur-
ven zeggen dat hij dat gebeurt ook de jurygesprekken zijn voor iemand wil pak-
ken of bevoorvelen daarvoor de meeste leerlingen de meest reële en meest lijkt
ons de sociale controle die juist bij deze intensieve besluitvormende discussie
die ze tijdevorm van jurybeoordeling met overleg aanwenden hun schoolloopbaan
voeren vaak wordt zig is te groot maar zou het echt zo opvallen er dan ook beter
gediscussieerd dan tijdens als bijvoorbeeld iemand met een hoge plaats in het
schoolonderzoek de sociale rangorde van de klas zich normaal gesproken niet zo d
ruk maakt in een beoordelingsgesprek en bij een van zijn vrienden wel besluit
duidelijk zijn mening laat horen misschien een extreem voorbeeld algemener het
proces is beschreven maar er ligt nog een is dat we na een aantal discussies soms
een toezegging het antwoord op de vraag waar verwaarlozing van de beoordelings-
taak constant om vinden we leerlingenbeoordeling zo belangter bij leerlingen is
het in het begin nog rijk spannend voor een deel is de lol er wel af na het kost
meer tijd een discussie met beoordelen een paar maal en ze bekommeren zich minder
ling vergt vaak twee lessen leerlingen vinden om storende invloeden nemen eerder
genoe den het niet altijd even leuk soms blijkt een gen met een matige argumen-
tatie van een antide van een punt onoverkomelijk het is der juryleden voeren zo
hun beoordelingstaak niet perse betrouwbaarder dan een beoordeling min d er
nauwgezeten uit dan wij zouden willen door alleen de docent het voordeel van de
indit is wel te ondervangen door als docent te tersubjectiviteit dreigt verloren te
gaan door de rouleren langs de jurybijeenkomsten in de geringere beoordelings-
vaardigheid van leerlingen eerste ronde weliswaar ontstaat dan het eerder gen der gesig-
naleerde gevaar van image building en toch willen we het principe niet loslaten
maar dat is dan in ieder geval te constateren de trainingslessen en de schoolonder-

zoeken 65 horen door de grote betrokkenheid van de leer van schrijf p restaties li et zien in verg elijkin g lingen tot de meest swingende in onze school met een di dactiek van docentenrespons 20 de ook voor het gevoel van de leerlingen het oorzaken van d at g e brek aan verschil z ijn nie t aantal absenten ligt tijdens deze lessen lager duid elij k maar d e d idactiek werk te w el i n de dan het gemiddelde notoire telaarcomers ken w oorden van r ijlaars d am moet eerder gespro nen plot seling hun verantwoordelijkheid tegen ken worden van een 1 1 stan d d an van 0 0 over klasgenoten maar er is meer dan deze leerlingenrespons als basis van een d id actie k randverschijnselen mag dus niet zonder meer terzijde geschoven het zijn geen leereffecten die vanuit een klas w orden sesituatie te bewijzen zijn maar ook zonder m et betrekking tot mondelinge taalvaardig heid onderzoek zijn wij er op basis van gezond in het bij z onder lij kt dat ener z ijds niet op te verstand re deneringen van overtuigd dat de gaan m ondelin g taal gebrui k hee ft een veel hi erna te noemen leereffecten optreden minder planmatig k ara kter dan schriftelijk d at in de eerste plaats een effect in de persoonlij kan een gestructureerde aanp ak wa arbij de in ke groei van leerlingen als ze op deze manier vloed van feed back in latere taalgebruikssitua ieren verantwoordelijkheid te dragen dat wil ties moet terugkeren in d e we g staan zeggen actief leren daarmee om te gaan is a n d erzi jds moet hierbij wel in aanmerking g e dat een wezenlijke ontwikkeling in hun per nomen w orden dat de belangrijkste winst in soonlijkheid het is goed als leerlin gen die van eerste instantie niet geboekt k an w orden in school gaan kritiek kun nen hanteren zowel het plannen van mondelin g e communicatie actief als passief als ze geleerd hebben dat h et is veel meer een kwes tie van d e attitude feed back een maximale kans op resultaat w aarmee interactie w ordt aangegaan juist dit heeft als het direct zakelijk positief en ato aspect lijkt meer in aanmerking te ko men voor mistisch is 19 maakt dat hen beter weerbaar een didactiek met leerlin genrespons a ls er g e tegen kwalitatief slechte kritiek zo n leerling werkt wordt op basis van dit principe k an weet een opmerking als het was meestal on tussen docent en leerlin g en en tussen leerlin zin maar je houding was wel aardig naar gen onderling een vertrouwensklimaat ont waarde te schatten staan waarin het veilig genoeg is voor leerlin meer direct betrokken op mondelinge taalvaar gen om inderdaad niet bang te hoeven zijn digheid heeft het leren omgaan met feed back voor een gesprek als voor een wedstrijd die ook positieve effecten als leerlingen zich be perse gewonnen moet worden wust zijn van de manier waarop feed back ver m ondelinge communicatie heeft daarbij het werkt wordt beschikken ze over de kennis om voordeel dat de feed back veel sneller o p de misverstanden op dat vlak te voorkomen communicatie kan volgen dan bij schriftelijk daarnaast zal er varing met beoordelingsproble taalgebruik daarnaast is de ontvanger onmid men als halo en contaminatie effecten invloed dellijk in staat zijn performance te wijzi gen kunnen hebben op het herkennen van eigen naar aanleiding van de feed back die hij k rijgt vooroordelen ten aanzien van een gespreks omstandigheden die de werking van de feed partner of situatie en vooringenomenheid bij back versterken de ander een les waarin mondelinge taalvaardigheid tijdens het leren beoordelen praten we niet al centraal staat kan er dan als volgt uitzien de leen over de manier waarop de feed back discussie wordt gehouden waarna een deelne wordt gegeven

maar ook over de inhoudelijke mer zijn zelfoordeel geeft dan volgt feed back kwaliteit iemand die feed back krijgt wordt op van andere deelnemers zij zijn immers de eni die manier uitdrukkelijk uitgenodigd heel expli gen die uit de eerste hand kunnen aangeven ciet te reflecteren op zijn communicatieve welke invloed een bepaald gedrag gehad heeft prestatie en zijn zelfoordeel te toetsen aan het op de communicatiepartners d aarna geven de oordeel van anderen observanten een afstandelijker reactie alle hoe sterk het leereffect daarvan is weten we partijen reageren op elkaar 2 1 niet als we ter vergelijking kijken naar wat natuurlijk zal niet elke les zo verlopen maar rijlaarsdam zegt over effecten van leerlingen afgewisseld met bijvoorbeeld schriftelijke re respons op het stellen zien we dat deze di flectie in een logboek waarbij de opdracht dactiek geen duidelijk verschil in vooruitgang eventueel vergezeld gaat van door de docen t 66 ge k ozen aandachtspunten maakt zo n aan pak ten zijn er m aar zoals meestal z iet het er op leerling en tot aan d achi g e taalge b rui k ers p a p ier idealer uit dan in de p rak tij k en d aar he b ben w e mee t e ma ken d aar praten w e dat gaat niet in een keer wij moeten ook eer over met elkaar m et ons vieren zon d er der in het curriculum met een dergelijke gespreksleider heel informeel gestructureerde aanpak beginnen de aanzet noten literatuur van paas sen 1983 r ijlaarsdam van paassen geest e ll ie van de r lenneke schouw vijftien jaar smi ts 1983 geeft ee n u i tge bredere besch rij s choolonderzoek nede r lands restaurat ie en vernieu v i ng en ve rantwoor d i ng van de opzet en tra i w i ng i n moer 1987 5 n i ng op dat moment gr i ff i oen j m m v h damsma a j evenboe r j an han l o the english maste r hanlo 1951 tegenspraak handelingsori entatie voor de leraar ne met betrekking tot discussi evaardighei d voora l derlands in het voortgezet onderwijs groningen ton brandenbarg marti n broekenra en ep pl et 198 2 te met w ill em van paassen hebben z ij vo r m han l o jan the varnished het geverniste gegeven aan d it schoolonderzoek 1951 1952 herdrukt i n verzamelde gedi chten schouw van der geest 1987 amsterdam 197 0 griffioen 1982 paassen wil lem van spreken en zwi j gen i n zierik r ij laa rs dam we s dorp 1984 zee in levende talen 3 78 januari 1 983 vanu it het standpunt van de onderzoeker kan r ijla a rs da m g c w b e oorde l en van discu ssievaa r de keuze voor meetbetrouwbaarheid natuur lijk digheid constructie van analytische schema s voor vee l leg i ti eme r zij n in de kl as ontbreken t ijd en de beoordeling van discussieleide r en discuss iedeel mogelij kheden om sl echts een va riabe l e en n iet nemers amste rdam sco 198 2 meer te operati ona li seren daar moeten we een r ij laarsdam g lee rlingenrespon s een kansrijke di oordee l geven ov er het totaa l dactiek voor het stellen een verslag van een litera 8 r ijl aa rsdam va n paassen sm i ts 1983 tuuronderzoek naar effecten van leerlingenre spons 9 griffioen 1982 peer evaluation 1 op sta lvaardigheid amsterdam 10 m i ss ch i en ten ove rvl oede onder een blokuur sco rappo rt 27 198 4 verstaan w ij twee aaneenges loten l essen in r ij laarsdam g c w effecten van leerlingenrespons he tze l fde vak op aspecten van sta lvaardigheid d i ss uva ver 11 g r iff i oen 1982 sc he ne n a ls sco ra ppo rt 88 am s terdam 1986 12 voorbeelden van dergeli jke ro ll en s pelen zi j n te r ijlaarsdam ge rt willem van paassen jan smits v inden i n de didactische h and le id i ngen het syllabus voor de orientatiemiddag discussievaardig moo is t i s echter een r o llenspe l dat is toegesne heid in het schoolonder-

zoek levende taal en den op de eigen situated van leerlingen amsterdam coevo r
den 1983 13 aan deze termen is helaas niet te ontkomen rijlaarsdam gh was-
dorp het beoordelen van zievoor een omschrijving rijlaarsdam we s taal-
vaardigheid in het onderwijs nederlandse onderdorp 1984 en de bekende didac t
ische zoekresultaten op het gebied van het meten van de handboeken schrijf
spreek lees en luistervaardigheid amster 14 rijlaarsdam van paa ss en sm i t s
1983 dam sco rappo rt 28 1984 15 rijlaarsdam 1982 16 d i t lijkt in tegenspraak
met de autonome gedachte heel formeel geredeneerd moet een leerling daar i
n ook de keuze hebben om niet na te denken om geen mening te hebben we vi
nden het echter wel heel vrij blijvend om op die manier leerlingen in feite
aan hun lot over te laten dat doe je als je ze laat kiezen zonder ze te laten kenn
ismaken met alternatieven 17 rijlaarsdam 1984 18 rijlaarsdam wasdorp 1984 19
rijlaarsdam 1984 20 rijlaarsdam 1986 21 g riffioen 1982 geeft een aantal d i re c
t toepasbare feedback regels 67 bijlage de deelnemer aan de discussie
naam onderwerp a houdingen t avonde rwe rp en overige deelnemers hartelijk
5 4 3 2 1 onvriendelijk geanimeerd 5 4 3 2 1 apathisch onbevooroordeeld 5 4 3 2 1
star er bij betrokken 5 4 3 2 1 onverschillig b fun c tioneren tijdens de discussie
komt op voor haar zijn mening 5 4 3 2 1 komt onvoldoende op voor haar zijn men-
ing laat anderen uitpraten 5 4 3 2 1 valt anderen in de rede is bereid andere
meningen 5 4 3 2 1 keurt iemands meningen te overwegen zonder meer af be-
trekt de anderen bij het gesprek 5 4 3 2 1 trekt zich van de andere deelnemers
weinig aan is bereid naar anderen te luisteren 5 4 3 2 1 is alleen met zichzelf
 bezig is bescheiden in haar zijn spreken 5 4 3 2 1 monopoliseert het gesprek
houdt de lijn van de discussie 5 4 3 2 1 werkt afleiden d in het oog stelt vragen ter
verduidelijking 5 4 3 2 1 doet geen pogingen die bijdragen tot verheldering stelt
verschillende meningen 5 4 3 2 1 heeft weinig oog voor tegenover elkaar conti-
nueit c taalgebruik vlot 5 4 3 2 1 aarzelen d gematigd 5 4 3 2 1 emotioneel ge la-
den gemakkelijk te begrijpen 5 4 3 2 1 moeilijk te begrijpen goed te verstaan 5 4 3
2 1 onduidelijk 68